

Daniel Kitabı — Yüz İyirmi Birinci

Axırzamanın Əlamətlərinin Açıqlanması: Məsihin Yazın Tumurcuqlanan Ağaclarına dair İşarələrinin Dərk Edilməsi

Jeff Pippenger

2024-03-07

Məsih Öz xalqının diqqətini yazda tumurcuqlanan ağaclara yönəltdi ki, son günlərin “əlamətlərini” və bu “əlamətlərin” nə ifadə etdiyini anlasınlar.

“Məsih Öz xalqına Öz gəlişinin əlamətlərini gözləməyi və gəlməkdə olan Padşahlarının nişanələrini gördükləri zaman sevinməyi tapşırırmışdı. O dedi: «Bu şeylər baş verməyə başlayanda, başınızı qaldırın və yuxarı baxın; çünki sizin xilasınız yaxınlaşır.» O, Öz ardıcılarının diqqətini yazın tumurcuqlayan ağaclarına yönəltdi və dedi: «Onlar indi pöhrələyəndə, siz bunu görür və özünüzdən bilirsiniz ki, yay artıq yaxındır. Eləcə də siz, bu şeylərin baş verdiyini gördüyünüz zaman bilin ki, Allahın Padşahlığı yaxındır.» Luka 21:28, 30, 31.” Böyük Mübarizə, 308.

Axır günlərin “əlamətləri” birinci mələyin hərəkətini xəbər verən və ona yol açan “əlamətlər” vasitəsilə əvvəlcədən təmsilləşdirilmişdi. Həmin “əlamətlər” göylərin sarsılmasını da ehtiva edirdi, lakin Yoel göstərir ki, İsrailin təqsirinin axtarılıb tapılmayacağı, Allahın müqəddəs dağının əbədi olaraq müqəddəs olacağı, çünki artıq heç bir yadelli onun içindən bir daha keçməyəcəyi axır günlərin “əlamətləri”, göylərin qüvvələrinin sarsılması ilə yanaşı, yerin qüvvələrinin sarsılmasını da ehtiva edəcəkdir. Bacı Vayt göylərin qüvvələrinin sarsılması ilə yerin qüvvələrinin sarsılması arasındakı fərqi müəyyən edir.

“1848-ci il dekabrın 16-da Rəbb mənə göylərin qüvvələrinin sarsılması barədə bir görüntü verdi. Mən gördüm ki, Rəbb Matta, Mark və Lukanın yazdığı əlamətləri verərkən ‘göy’ dedikdə həqiqətən göyü nəzərdə tuturdu, ‘yer’ dedikdə isə yeri nəzərdə tuturdu. Göyün qüvvələri günəş, ay və ulduzlardır. Onlar göylərdə hökmranlıq edirlər. Yer qüvvələri isə yer üzündə hökmranlıq edənlərdir. Göyün qüvvələri Allahın səsi ilə sarsılacaq. O zaman günəş, ay və ulduzlar öz yerlərindən tərpədiləcək. Onlar yox olub getməyəcək, lakin Allahın səsi ilə sarsılacaqlar.

“Qaranlıq, ağır buludlar qalxıb bir-birinə çırpılırdı. Atmosfer ayrıldı və geri çəkildi; sonra Oriondakı açıq sahədən yuxarı baxa bildik; Allahın səsi oradan gəlirdi. Müqəddəs Şəhər o açıq sahədən aşağı enəcək. Gördüm ki, yer üzünün qüvvələri indi sarsılırdı və hadisələr ardıcılıqla baş verir. Mühəribə və müharibə xəbərləri, qılınc, qıtlıq və vəba əvvəlcə yer üzünün qüvvələrini sarsırdı, sonra isə Allahın səsi günəşi, ayı və ulduzları, eləcə də bu yeri sarsıdacaq. Gördüm ki, Avropadakı qüvvələrin sarsılması, bəzilərinin öyrətdiyi kimi, göylərin qüvvələrinin sarsılması deyil, qəzəblənmiş millətlərin sarsılmasıdır.” Early Writings, 41.

Matta, Mark və Lukada göylərin sarsılması, günəş, ay və ulduzlarla təmsil olunan, göylər üzərində hökmranlıq edən qüvvələrin sarsılmasını ifadə edir. Bu səmavi qüvvələrin hamısı sarsıldı və birinci mələyin hərəkətini gətirən və onu elan edən “əlamətlər”i meydana çıxardı. O səmavi qüvvələr

üçüncü mələyin hərəkəti zamanı yenidən sarsılacaq. Lakin üçüncü mələyin hərəkəti zamanı yerin qüvvələri də sarsılacaq. Yer qüvvələri yer üzərində hökmranlıq edən qüvvələrdir. 11 sentyabr 2001-ci ildə sarsılan göyün deyil, yerin qüvvələri idi.

“İndi mənim Nyu-Yorkun bir gelgit dalğası ilə süpürülüb aparılacağını bəyan etdiyim barədə söz yayılır? Mən bunu heç vaxt deməmişəm. Mən belə demişəm: orada bir-birinin üstünə qalxan böyük binalara baxarkən, ‘Rəbb yeri dəhşətli surətdə sarsıtmaq üçün qalxdığı zaman nə qorxunc mənzərələr baş verəcək! O zaman Vəhy 18:1–3 ayələrinin sözləri yerinə yetəcək.’ Vəhy kitabının on səkkizinci fəslinin bütünü yer üzünün başına gələcək şeylər barədə bir xəbərdarlıqdır. Lakin Nyu-Yorkun başına gələcək hadisələr barədə, xüsusi olaraq, mənə verilmiş bir nur yoxdur; yalnız bunu bilirəm ki, bir gün oradakı böyük binalar Allahın qüdrətinin çevirməsi və alt-üst etməsi ilə yerlə yeksan ediləcək. Mənə verilmiş nurdan bilirəm ki, dünyada məhvetmə vardır. Rəbbdən gələn bir söz, Onun qüdrətli gücünün bir toxunuşu, və bu nəhəng tikililər yıxılacaq. Elə səhnələr baş verəcək ki, onların dəhşətini təsəvvür belə edə bilmərik.” Review and Herald, 5 iyul 1906.

Millerçilərin tarixində, Luka tərəfindən qeydə alınmış əlamətlərdən biri “xalqların iztirabı” idi. Xalqlar yer üzünü idarə edən qüvvələri təmsil edir və 11 sentyabr 2001-ci ildə üçüncü Vay peyğəmbərlik tarixinə daxil olduqda, yer üzündəki hər bir millət sarsıldı. Bu yerüstü sarsıntı Luka iyirmi birdə təsvir olunmuşdur, lakin yer üzünün qüvvələrinin sarsılması barədə bibliya ifadəsi ilə deyil. O, Nyu-Yorkun böyük binaları yerlə-yeksan ediləndə dünya xalqlarının üzərinə gələn “xalqların iztirabı” ifadəsi ilə təmsil olunmuşdur. Lukada “xalqların iztirabı” yer üzünün qüvvələrinin sarsılmasıdır və bu, Millerçilərin tarixində yerinə yetmişdir.

“Mən gördüm ki, yer üzünün qüvvələri indi sarsıldılar və hadisələr ardıcılıqla baş verir. Mühəribə və mühəribə xəbərləri, qılınç, qıtlıq və vəba yer üzünün qüvvələrini sarsıdan ilk şeylərdir; sonra Allahın səsi günəşi, ayı və ulduzları, habelə bu yeri də sarsıdacaqdır. Mən gördüm ki, Avropadakı qüvvələrin sarsılması, bəzilərinin öyrətdiyi kimi, göylərin qüvvələrinin sarsılması deyil, əksinə, qəzəbli millətlərin sarsılmasıdır.” Early Writings, 41.

“Qəzəbli millətlərin qüvvələrinin sarsılması” — Adventizmin erkən tarixində “Avropadakı qüvvələrin” sarsılması ilə təsvir olunduğu kimi — “yer üzünün qüvvələrinin” sarsılmasıdır. Uriah Smith 1838-ci ildə Avropadakı qüvvələri nəyin sarsıtdığını müəyyən etmişdi.

“Bu [6-cı] şeypurun peyğəmbərlik dövrü, Şərqi xristian imperatoru tərəfindən hakimiyyətin könüllü surətdə türklərin əlinə təslim edilməsi ilə necə başlanmışdısa, eləcə də haqlı olaraq belə nəticəyə gələ bilərik ki, onun sona çatması da həmin hakimiyyətin Türk Sultanı tərəfindən yenidən xristianların əlinə könüllü surətdə təslim edilməsi ilə əlamətlənəcəkdir. 1838-ci ildə Türkiyə Misirlə mühəribəyə cəlb olundu. Misirlilər türk hakimiyyətini devirməyə yaxın idilər. Bunun qarşısını almaq üçün Avropanın dörd böyük dövləti — İngiltərə, Rusiya, Avstriya və Prussiya — türk hökumətini dəstəkləmək məqsədilə müdaxilə etdilər. Türkiyə onların müdaxiləsini qəbul etdi. Londonda bir konfrans keçirildi və orada Misirin paşası Mehəmet Aliyə təqdim edilmək üçün ultimatum tərtib olundu. Aydındır ki, bu ultimatum Mehəmetin əlinə verilən zaman Osmanlı İmperiyasının taleyi faktiki olaraq Avropanın xristian dövlətlərinin əlinə tapşırılmış olacaqdı. Bu ultimatum 1840-cı il avqustun 11-ci günü

Mehemetin əlinə verildi! Və məhz həmin gün Sultan dörd dövlətin səfirlərinə bir nota göndərərək soruşdu ki, əgər Mehemet onların təklif etdikləri şərtləri qəbul etməkdən imtina etsə, nə edilməlidir. Cavab belə oldu ki, yarana biləcək heç bir ehtimaldan ötrü təşvişə düşməsinə ehtiyac yoxdur; çünki onlar bunun üçün tədbir görmüşdülər. Peyğəmbərlik dövrü başa çatdı və məhz həmin gün Məhəmmədçi işlərin idarəsi xristianların əlinə keçdi, necə ki, bundan 391 il və 15 gün əvvəl xristian işlərinin idarəsi Məhəmmədçilərin əlinə keçmişdi. Beləliklə, ikinci vay sona çatdı və altıncı şeypur öz səslənməsini dayandırdı.” Uriah Smith, Synopsis of Present Truth, 218.

İkinci Vay halının İslamı, Allahın kəlamına görə üç yüz doxsan bir il və on beş gün davam etməli olan qüdrətinin zirvəsini artıq aşmışdı. Bununla belə, 1830-cu illərdə Misir, müsəlman tarixinin ikinci böyük cihadını davam etdirmək məqsədilə Misirdə xilafəti yenidən bərqərar etməyə cəhd edirdi. Daha çox İslam müharibəsinin mümkünüyü Avropa dövlətlərini qorxudan titrədirdi. Onilliklər boyu, İslamın öz müharibəsini yenidən alovlandırması böhranı həmin illərin tarixçiləri və müxbirləri tərəfindən “Şərq məsələsi” adlandırılırdı. Şərq övladlarının müharibəsi əsrlər boyu dinlərini Roma kilsəsindən alan Avropa xalqlarına qarşı aparılmışdı. 1838-ci ildə Məsihin istinad etdiyi “xalqların iztirabı”, keçmiş Roma imperiyasına qarşı İslam tərəfindən aparılmış müharibənin doğurduğu qəzəbli xalqların sarsılmasını təmsil edirdi.

“Böyük Fərat çayında bağlı olan dörd mələyin [azad edilməsi] ilə mən bunu anlayıram ki, Allah indi Osmanlı imperiyasının tərkibindən ibarət olan dörd əsas xalqın, hansı ki, Konstantinopoldakı Şərq İmperiyasını təbə etdirməyə boş yerə cəhd etmiş və Avropanı fəth etməkdə yalnız cüzi irəliləyiş göstərmişdilər, indi Konstantinopolu almalarına və Avropanın üçdə bir hissəsini zəbt edib təbə etdirmələrinə yol vermək üzrə idi; bu da on beşinci əsrin ortalarında baş verən həqiqət idi.” William Millerin Əsərləri, 2-ci cild, 121.

Lukada rast gəlinən rəvayətdə xalqların iztirabı “çaşqınlıq içində; dənizin və dalğaların uğultusu ilə” idi, həmçinin insanların “yer üzərinə gələn şeylərə görə qorxudan və intizardan ürəklərinin zəifləməsi” ilə müşayiət olunurdu. Şərq məsələsinin dolaşıqlığı iyirminci əsrə qədər yer üzünün qüvvələrini çalxalamaqda davam etdi və bu iztirabın simvolu “insanların ürəklərinin qorxudan zəifləməsi” və “dənizin və dalğaların uğultusu” idi.

“Allahın qullarının bu möhürlənməsi, görüntüdə Hizqiyala göstərilmiş olanın eynisidir. Yəhya da bu son dərəcə sarsıdıcı vəhyin şahidi olmuşdu. O, dənizin və dalğaların nərilədiyini, insanların ürəklərinin qorxudan əldən düşdüyünü gördü. O, yerin tərpəndiyini və dağların dənizin ortasına atıldığını (bu isə sözün həqiqi mənasında baş verir), onun sularının nəriləyib çalxalandığını və dağların onun qabarmasından sarsıldığını seyr etdi. Ona bələlərin, vəbanın, qıtlığın və ölümün öz dəhşətli missiyalarını yerinə yetirdiyi göstərildi.” Testimonies to Ministers, 445.

Yəhyaya yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi göstərildikdə, o, dənizlərin və dalğaların nəriləməsi ilə təmsil olunan millətlərin iztirabını və insanların qorxudan ürəklərinin taqətdən düşməsinə gördü; və bu, Hizqiyala doqquzuncu fəsildə göstərilən həmin möhürlənmə idi. Hizqiyala möhürlənmənin daxili ünsürləri, Yəhyaya isə möhürlənmə ilə əlaqədar xarici ünsürlər göstərilmişdi. Yəhya gördü ki, millətlərin qəzəblənməsi yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsi

ilə əlaqədardır və millətlərin qəzəblənməsi həm də Lukanın millətlərin iztirabı adlandırdığı, tarixən isə Şərq Məsələsi kimi tanınan hadisədir. Yəhyaya göstərildi ki, üçüncü Vay halının İslamı yüz qırx dörd min nəfərin möhürlənməsinin xarici əlamətidir.

İndiki zaman yaşayanların hamısı üçün son dərəcə böyük maraq doğuran bir dövrdür. Hökmdarlar və dövlət xadimləri, etibar və səlahiyyət mövqelərini tutan şəxslər, bütün təbəqələrdən düşünən kişilər və qadınlar diqqətlərini ətrafımızda baş verən hadisələrə yönəlmişlər. Onlar millətlər arasında mövcud olan gərgin və narahat münasibətləri müşahidə edirlər. Onlar hər bir yer ünsürünü bürüməkdə olan şiddəti görürlər və anlaşırlar ki, böyük və həlledici bir hadisə baş vermək üzrədir — dünya heyvətamiz bir böhranın astanasındadır.

“Mələklər indi çəkişmə küləklərini saxlayırlar ki, dünya üzərinə gələcək fəlakət barədə xəbərdar edilənədək onlar əsməsin; lakin bir fırtına toplanır, yer üzərinə qopmağa hazırdır; və Allah Öz mələklərinə küləkləri buraxmağı əmr etdiyi zaman, elə bir çəkişmə mənzərəsi olacaq ki, onu heç bir qələm təsvir edə bilməz.

“Müqəddəs Kitab, yalnız Müqəddəs Kitab bu şeylərə düzgün baxış verir. Burada dünyamızın tarixindəki böyük son səhnələr, artıq öz kölgələrini öncədən salmaqda olan hadisələr açıqlanır; onların yaxınlaşmasının səsi yer üzünü titrədir və insanların ürəklərini qorxudan təqətdən salır.” Education, 179, 180.

Luka, iyirmi birinci fəsildə, İsa Miller hərəkətini başlatmış olan “əlamətləri” müəyyən etdi və Bacı Uayta görə həmin “əlamətlərin” hamısı yerinə yetmişdir. Lissabon zəlzələsi, qaranlıq gün, ulduzların düşməsi və millətlərin sıxıntısı — hansı ki, Şərq Məsələsinin doğurduğu qorxu vasitəsilə İslam tərəfindən yerinə yetirilmiş yer üzünün qüvvələrinin sarsılmasını təmsil edirdi — bunların hamısı yerinə yetmişdir. Millerçi “əlamətlərə” həmçinin Bəşər Oğlunun buludla gəlməsi də daxildir; bu da Məsihin “əlamətləri” verdiyi düzgün ardıcılıqla yerinə yetmişdir, çünki millətlərin sıxıntısı 1840-cı ildə Osmanlı hökmranlığının cilovlanması ilə başa çatdıqdan sonra, Məsih 22 oktyabr 1844-cü ildə Ən Müqəddəs Yerə gəldi və O gəldikdə buludlarla gəldi.

“Və budur, göyün buludları ilə insanoğluna bənzər Biri gəldi və Qədim Günlər Olanın hüzuruna yetişdi; Onu Onun önünə gətirdilər. Və Ona hökmranlıq, izzət və padşahlıq verildi ki, bütün xalqlar, millətlər və dillər Ona xidmət etsinlər: Onun hökmranlığı əbədi hökmranlıqdır, aradan qalxmayacaqdır.” Daniel 7:13, 14. Burada təsvir olunan Məsihin gəlişi Onun yer üzünə ikinci gəlişi deyildir. O, göydə Qədim Günlər Olanın hüzuruna hökmranlıq, izzət və padşahlıq almaq üçün gəlir; bunlar Ona vasitəçi kimi gördüyü işin sonunda veriləcəkdir. Məhz bu gəliş, Onun yer üzünə ikinci gəlişi deyil, 1844-cü ildə 2300 günün sonunda baş verəcəyi peyğəmbərlikdə öncədən bildirilən hadisə idi. Səməvi mələklərin müşayiəti ilə bizim böyük Baş Kahinimiz Ən Müqəddəs Yerə daxil olur və orada Allahın hüzurunda insan naminə Öz xidmətinin son hərəkətlərini yerinə yetirmək üçün görünür — təhqiqat hökmü işini icra etmək və onun faydalarına haqqı olduğu göstərilənlərin hamısı üçün kəffarə etmək üçün.” Böyük Mübarizə, 479.

Millerçilərin tarixi ilə əlaqəli “əlamətlər” yüz qırx dörd minin tarixi ilə əlaqəli “əlamətlərin” bir surəti idi. Məsih məsələ tarixi rəvayətə ikinci şahidliyi təqdim etdikdə, Öz şagirdlərini “baharın tumurcuqlanan ağaclarına” yönəltdi. O, onlara bildirdi ki, ağaclar tumurcuqlanmağa başlayanda

dünyanın sonuna yaxın olduğunuzu bilirsiniz və baharın tumurcuqlanan ağaclarını görən nəsil, Onun ikinci gəlişinin odlarında göylərin və yerin keçib getdiyini görünəndək yaşayacaqdır.

Onlar indi pöhrə verdikdə, siz öz-özünüzdən görür və bilirsiniz ki, yay artıq yaxındadır. Eləcə də siz, bu şeylərin baş verdiyini gördüyünüz zaman bilin ki, Allahın Padşahlığı yaxındadır. Sizə doğrusunu deyirəm: bütün bunlar yerinə yetənədək bu nəsil keçib getməyəcək. Göy və yer keçib gedəcək, lakin Mənim sözlərim keçib getməyəcək. Luka 21:30–33.

Beləliklə sual belə olur: “Bəs ağaclar nə vaxt tumurcuqlamağa başladı?” Son yağış 11 sentyabr 2001-ci ildə çisələməyə başladı; bu isə Yeşaya görə Allahın “şərq küləyi günündə” əsən “sərt küləyinin günü”dür.

Ölçü ilə, o pöhrə verəndə, sən onunla çəkişəcəksən; O, şərq küləyi günündə öz sərt küləyini saxlayır. Buna görə də Yaqubun təqsiri təmizlənəcək; və onun günahını aradan qaldırmağın bütün bəhrəsi budur: o, qurbangahın bütün daşlarını döyülüb parça-parça edilmiş təbəşir daşları kimi edəndə, Aşera dirəkləri və oyma bütlər ayaqda qalmayacaq. Lakin istehkamlı şəhər viran qalacaq, məskən tərk ediləcək və çöl kimi buraxılacaq; orada buzov otlayacaq, orada uzanacaq və onun budaqlarını yeyib qurtaracaq. Onun budaqları quruyanda qırılıb düşəcək; qadınlar gəlib onları yandıracaqlar; çünki bu, anlayışsız bir xalqdır; buna görə də onları Yaradan onlara rəhm etməyəcək, onları Xəlv edən onlara lütf göstərməyəcək. Və o gün olacaq ki, Rəbb çayın yatağından Misir vadisinə qədər döyüb ayıracaq, və siz, ey İsrail övladları, bir-bir toplanacaqsınız. Və o gün olacaq ki, böyük şeypur çalınacaq, və Aşşur diyarında həlak olmağa yaxın olanlar və Misir diyarındakı didərginlər gələcək və Yerusəlimdə müqəddəs dağda Rəbbə səcdə edəcəklər. Yeşaya 27:8–13.

Son yağış 11 sentyabr 2001-ci ildə çisələməyə (ölçülü şəkildə) başladı və son yağışın xəbəri ilə saxta sülh və əmin-amanlıq xəbəri üzərində mübahisə başlandı. Həmin mübahisənin tarixi Yaqubun təqsirinin aradan qaldırıldığı (təmizləndiyi, yəni kəffarə olunduğu) yerdir. Habakkukun mübahisəsi olan bu mübahisənin tarixi yüz qırx dörd minin möhürlənməsi dövrüdür; bu dövr Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventistinin Rəbbin ağzından qusulub atılması ilə yekunlaşır, çünki o, “möhkəmləndirilmiş şəhər” olaraq viran qalacaq; zira o, mərhəmət və lütf tapmayan, anlayışsız bir xalqın şəhərinə çevrilmişdi. O zaman Vəhy on səkkizin “ikinci səsi” böyük bir şeypur çalacaq; bu, yeddinci şeypur və üçüncü vaydır və Allahın digər sürüsü gəlib “Yerusəlim”də ibadət edəcək; o vaxt “Yerusəlim” qalib kilsənin hərəkətinə çevrilmiş olacaq.

11 sentyabr 2001-ci il yer tarixinin son nəslinin yetişdiyini göstərir və yalnız baharın tumurcuqlayan ağaclarını tanıyanlar, ağacların tumurcuqlanmasına səbəb olan yağışı alacaqlar. Yalnız üçüncü vayın İslamı olduğunu, sonuncu yağışın gəlişini və yüz qırx dörd minin möhürlənməsini məhz bunun işarələdiyini dərk edənlər o qrupun arasında olacaqlar.

“Yalnız özlərində olan nura uyğun yaşayanlar daha böyük nur alacaqlar. Əgər biz fəal məsihçi fəzilətlərinin təcəssümündə hər gün irəliləməsək, son yağışda Müqəddəs Ruhun təzahürlərini tanımayacağıq. O, ətrafımızdakı hər tərəfdəki qəlblər üzərinə yağır ola bilər, lakin biz onu nə ayırd edəcəyik, nə də qəbul edəcəyik.” Testimonies to Ministers, 507.

“Biz son yağışı gözləməməliyik. O, üzərimizə yağan lütfün şəhini və yağışlarını tanıyıb mənimsəyəcək olanların hamısının üzərinə gəlməkdədir. Biz işığın qırıntılarını topladıqda, Ona etibar etməyimizi arzulayan Allahın dəyişməz mərhəmətlərini qiymətləndirdikdə, hər bir vəd yerinə yetiriləcəkdir. ‘Çünki torpaq öz cücərtisini çıxardığı kimi və bağ da onda əkilənləri bitirdiyi kimi, Xudavənd Rəbb də salehliyi və həmdə bütün millətlərin önündə bitirəcəkdir’ (Yeşaya 61:11). Bütün yer üzə Allahın izzəti ilə dolmalıdır.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, cild 7, 984.

Növbəti məqalədə tədqiqatı davam etdirəcəyik.

“——də kömək edə bilənlər öz vəzifə hisslərinə oyadılmasalar, üçüncü mələyin uca hayqırtısı eşidiləndə Allahın işini tanımayacaqlar. Yer üzünü nurlandırmaq üçün nur irəli çıxdıqda, Rəbbin köməyinə qalxmaq əvəzinə, Onun işini öz dar təsəvvürlərinə uyğunlaşdırmaq üçün məhdudlaşdırmaq istəyəcəklər. Qoy sizə deyim ki, Rəbb bu son işi adi şeylər qaydasından xeyli kənar bir tərzdə və hər cür insan planlaşdırmasına zidd olacaq bir yolla həyata keçirəcək. Aramızda elələri olacaq ki, Allahın işinə həmişə nəzarət etmək, hətta dünyaya verilməli olan xəbərdə üçüncü mələyə qoşulan mələyin rəhbərliyi altında iş irəlilədiyi zaman hansı hərəkətlərin edilməli olduğunu diktə etmək istəyəcəklər. Allah elə yol və vasitələrdən istifadə edəcək ki, cilovları Öz əlinə aldığı görünəcək. İşçilər Onun salehlik işini meydana gətirmək və kamilləşdirmək üçün istifadə edəcəyi sadə vasitələrə təəccüblənəcəklər.” Testimonies to Ministers, 300.